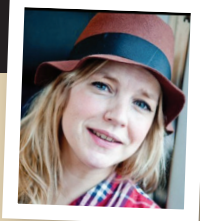

Meiningar og kjak

KLUMMAN

Eilen
Anthoniussen

At skriva ella ikki at skriva

Hetta tykist vera spurningurin, ið varð settur uppá spissin í samband við eina skrivikapping fyri 9. floksnæmingar. Áhugin var so lítill millum føroyska ungdomin, at tá evstamarkið var farið, vóru bert tveir tekstir innlatnir til kappingina. Fyrireikararnir valdu at avlýsa kappingina og rópa neyðarróp.

Onkursvegna varð vánaliga undirtøkan í rithøv- undakappingini tulkað sum, at hetta serliga fólka- slagið av rithøvundaspírum stendur í fríum falli. At føroyskur ungdomur ikki hevur áhuga fyri at skriva, vóru ymiskar meiningar um. Á andlitsbókini tók drúgt kjak seg upp um hesa katastrofalu støðu. Pedagogar, foreldur, rithøvundar, lærarar og ganska gemenir kjakarar vóru skjóttir at koma við frágreiðingum uppá trupulleikan, og um hvør eigur ábyrgdina fyri hesi vanlukkuligu støðu. Er tað skúlin? Er tað heimið?

Eitt av teimum mest beinraknu boðunum var, at kanska var vinningurin ikki beinleiðis tað feittasta fyri ein næming í 9. flokki: Eitt uppihald á eini svenskari oyggj. Come on! Royn við eini iphone 6, so skal pípan nokk fáa eitt annað ljóð!

At tað var galið við sjálvari marknaðarføringini av kappingini, kundi redaktørurin á tíðarritinum Outsider Magazin taka undir við. Hann vísti á, at í sms-yrkinga-kappingini hjá Outsider fyri nøkrum árum síðani, komu ikki færri enn 168 yrkingar inn. Og vinningurin var: ein fartelefón.

So hugflognum og skapanarevnum feilar einki. So langt so gott.

Nógv klók høvd komu við sínum boði um, hvør orsøkin mundi vera til skilið. Serliga var tað málsliga purisman í Føroyum, ið stóð fyri skotum. Hendan æviga togtoganin um, hvør rætta tilgongdin er, og hvussu elitert og ekskluderandi føroyska málið er, at ein miðalhampa høvundur við ov nógvum ð- og komma-feilum onki hevur at gera í føroyskum.

Men svarið kom frá eini 16-ára gamlari gentu, ið einsamøll umboðaði galdandi aldursbólkin. Sambær henni var onki var at briksla lærarunum ella skúlnum. Í staðin skal frágreiðingin finnast í tí veruleika, at føroyskur ungdomur í dag als ikki lesur. Hon kendi seg einsamalla við sínum tjúkku bókum, og hennara vinfólk undraðu seg yvir hennara lögna frítíðarítriv og spurdu, um hon yvirhøvur hevði eitt lív. Fleiri av hennara vinfólkum høvdu ongantið lænt eina bók á bókasavninum. Hennara einfalda frágreiðing var, at tá áhugin fyri at lesa er so nær ikki-eksisterandi, kann heldur onki grundarlag vera fyri at fortelja og harvið skriva søgur.

Bumm!

So tann veruligi spurningurin vit skulu seta okkum er: at lesa ella ikki at lesa. Og møguliga tveita eina lýsing á instagram og heita á fólk um at snapchatta sínar tekstir inn.

Minningarorð um Onnu V. Ellingsgaard

Anna er farin. Bráðliga. Alt ov tíðliga. Bert 48 ára gomul.

Sjálvandi vistu vit, at Anna var sjúk. Álvarsliga sjúk. Men hon hevði vunnið á herviliga krabbanum eina ferð áður, so vit biltu okkum inn ella vónaðu í hvussu er, at hetta sterka og treiska kvinnumenniskja skuldi vinna á herviligu sjúkuni eina ferð enn. Men hesa ferð tapti hon.

Í tvey ár bardist hon. Onkuntið hevði Anna tamarhald á sjúkuni og kom til arbeiðis hjá okkum í Kringvarpinum. Aðrar tíðir mátti hon geva eftir fyri sjúkuni. Men altíð við vónini um at koma sterkt aftur, og altíð við einum fóti innanfyri hjá okkum í Kringvarpinum. Tí óansæð hvussu illa stóð til hjá Onnu, so hevði hon altíð viðmerkningar til tíðindaflutningin í Kringvarpinum. Bæði positivar og negativar, men altíð erligar. Tí soleiðis var Anna.

Øll sum eru so heppin at hava havt Onnu í sínum lívi vita, at hon var eitt fjálgt og sosialt menniskja. Hon

hjúklaði um sína familju og vinfólk. Og sanniliga eisini um sínar starvsfelagar. Onkuntið kom hon við lekrum køkum, tí nú skuldi ein nýggj uppskrift roynast ella hon hevði havt bindiklubban á vitjan kvøldið fyri og hevði gjørt so mikið av sötum, at avlop eisini var til okkum á deildini. Aðrar tíðir kom hon við tí lekrasta turra trolarafiskinum, sum hon hevði fingið frá sjeikinum, Willa.

Onnu dámdi eisini væl einsemi og frið. Hon hevði ikki børn og fylgdi tí ikki klokkuni

líka neyvt sum vit onnur. Hon var ofta uppi, meðan vit onnur svóvu. Onkuntið sum náttarravnur, aðrar tíðir sum morgunmenniskja. Hon tonkti og arbeiddi so væl, tá friður valdaði. Tað var tí slett ikki óvanligt at fáa teldupostar frá Onnu tey mest ókristiligu tíðspunktini á døgnum, tí nú hevði Anna eitt hugskot ella eina meining um eitthvørt, sum hon vildi deila við okkum onnur. Eg lærði meg skjótt at gera telefonina ljóðleysa um náttina, tí tað skortaði ikki við íkasti frá Onnu. Altíð nærløgd

og umhugsin, tí soleiðis var Anna.

Hendan vituga kvinnan kom í Kringvarpið at arbeiða í 2010. Áðrenn hevði hon verið journalistur á Sosialinum. Upprunaliga útbúgvin cand. mag í enskum og donskum, men hennara alskur til journalistikk gjørdi, at hon eisini nam sær útbúgving sum journalistur. Hon hevur seinastu árin starvast sum journalistur og sum lærari í miðlávísindi á Setrinum og sum lærari í Hoydølum og á Kambsdali. Soleiðis hevur Anna givið sína vitan og menniskjaliga tilvit víðari til spírandi ungu heilarnar í Føroyum. Soleiðis var Anna. Eitt gávumilt menniskja.

Besta Anna, takk fyri alt tað tú leggst eftir tær.

Góðu Hjørleif, Wille, Janus og Heðin við familjum. Okkara tankar eru hjá tykkum í hesu sváru tíð.

Hvíl í friði.

Liljan Weihe
Kringvarp Føroya

Minningarorð um Onnu Vágsheyg Ellingsgaard

25.11.1966-24.03.2015

Góða Anna, í gjár bórast tungu boðini um, at tú ikki longur ert ímillum okkum. Nú orkaði tú ikki meira at berjast ímóti herviligu sjúkuni, sum í langa tíð hevur plágað teg.

Góða Anna, vit fara at sakna teg. Tú vart nærløgd í øllum tí, sum tú fekst við. Tað verið seg líkamikið, um tú skuldi gera eitt kritiskt innslag, skriva eitt portrett, baka eina kaku, binda eitt nýtt plagg, undivísa... Tú gjørdi onki hálv.

Góða Anna, tú elskaði journalistikk. Tað var tað, sum tú hevði valt og ongin ivi var um, at tú valdi rætt. Skørp og gløgg. Bersøgin og nærløgd. Hjá tær vóru ongir leysir endar. Tú gekst høgt uppí tey journalistisku virðini. Millum annað kom tað til sjóndar í eini av av teimum mongu sendingunum, sum tú stóð fyri, Pressan. Kritisk viðgerð

av fjølmiðlunum. Tú vart ikki bangin fyri at berjast fyri tí, sum tú visti var rætt. Sjálvt um tað ikki altíð var væl umtókt. Hendan eginleikan sóu vit aftur eisini í okkara felag, Føroysk Miðlafólk, har tú vart forkvinna í nógv ár. Fakfelagskempa. Tú fanst teg ikki í nøkrum, vart bersøgin og tú segði frá. Ikki bara fyri at gera tað, men sum altíð væl fyri-

reikað, væl undirbyggt og væl skikkað.

Góða Anna, tú elskaði at undirvísa. Tað gjørdi tú heilt frá ungum árum, men legði tað á hillina aftur í eina tíð. Men seinastu tíðina hevði tú veruliga endurfunnið hesa dygdina aftur, og fekst tú samantvinnað alskin til journalistikk og undirvísing á Setrinum, har tú undirvísti í miðlávísind. Tú hevur ríkað nógv lesandi, bæði á miðnámi og á Setrinum, við tínum heggni fyri undirvísing.

Góða Anna, tú vart ein livsnjóttari. Tú elskaði lívið og alt tað, tað hevði at bjóða. Alt frá teimum smáu tingunum, sum ein góðan kaffimunn til tær heilt stóru gourmet-mál-tíðirnar. Alskin til bókmentir og mentan hevði tú við tær í øllum, tú fekst við.

Góða Anna, tú elskaði

familjuna og vinirnar. Tað vistu vit øll. Willa, foreldur, systkin, bróðurbørnini, sum tú so mangan prátaði um og vart so errin av. Og nú seinastu tíðina eisini fittu diddurnar, Lanu og Silju, sum tú vart abbasystir til. Tú vart so góð við tey øll og altíð klár at taka eina hond í, tá á stóð.

Góða Anna, við tær hava vit, alt ov tíðliga, mist eitt vitugt og ómetaliga gløgt menniskja. Eitt skarpt journalistiskt vit. Ein starvsfelaga og eina vinkonu. Eina trúfasta, stuttliga, erliga, lívsglaða vinkonu.

Góða Anna, takk fyri alt.

Hvíl í friði.

Ingrid Bjarnastein,
forkvinna
Føroysk Miðlafólk